

Dosarul nr. 2rac-18/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

3 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Avinion Com”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Avinoin Com” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alepa-Bas” cu privire la dizolvarea și lichidarea Societății cu Răspundere Limitată „Alepa-Bas”

împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Avinion Com” și menținută hotărârea din 18 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 11 august 2017, SRL „Avinion Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Alepa-Bas”, intervenienți accesorii SRL „Ostalagro”, SRL „Mavel-Mond” și SRL „Agro-Mondial” cu privire la dizolvarea și lichidarea SRL „Alepa-Bas”.

În motivarea acțiunii a invocat că SRL „Agro-Mondial”, (denumirea anterioară Decoder), este o societate comercială înregistrată la 28 octombrie 1994, cu gen principal de activitate prestări servicii piață, fiind fondată de către Vasile Petrea (32,5 %), Petru Carastan (22,5 %), Oleg Baban (22,5%) și Ghenadie Talmațchi (22,5 %), pe parcurs fiind efectuate multiple modificări în actele de constituire cu referire la asociați.

În anul 2000, după mai multe amenințări să fie exclus din asociați ai SRL „Agro-Mondial”, Vasile Petrea a promis că îl va lăsa în pace pe Petru Carastan dacă o să înregistreze cu el o întreprindere care va fi asociat al SRL „Agro-Mondial” cu 51 % și ca el va activa respectând contractul de constituire și statutul întreprinderii, de asemenea va fi încheiat un contract dintre asociați și administrator

și toate hotărârile adunării generale vor fi acceptate doar cu 3/4 din voturile expuse la adunare.

Astfel, la 3 iulie 2000, de către asociații Vasile Petrea cu cota-parte de 64 % din capitalul social și ÎI „Carastan” cu cota parte de 36 % din capitalul social a fost fondată SRL „Alepa-Bas”.

La 28 iulie 2000, au fost efectuate modificări în SRL „Agro-Mondial”, în special, a fost schimbată componența asociaților, fiind excluși Vasile Petrea, Petru Carastan și Victor Coșmir, care împreună dețineau cota-parte de 51 % din capitalul social al societății, fiind admisă ca asociat SRL „Alepa-Bas”, cu aceiași cotă-parte de 51 %.

La 27 octombrie 2000, au fost efectuate modificări în actele de constituire ale SRL „Alepa-Bas”, fiind exclus Vasile Petrea, asociat cu cota-parte de 64 % din capitalul social al acestei societăți și inclusă în locul lui SRL „Mavel-Mond” cu aceeași cotă-parte.

Totodată, a fost exclusă și ÎI „Carastan” cu cota parte de 36 % din capitalul social și inclusă în locul acesteia SRL „Avinion Com” cu aceeași cotă-parte.

A comunicat că la 27 octombrie 2000, a fost modificat și pct. 6.3 din Statut, potrivit căruia adunarea generală este deliberativă dacă sunt prezenți asociații care dețin 3/4 din voturi. Deciziile adunării generale a asociaților SRL „Alepa-Bas” se adoptă prin 3/4 din voturile exprimate la adunare.

Astfel, din 28 iulie 2000, în urma modificărilor în actele de constituire ale SRL „Agro-Mondial”, Vasile Petrea, Petru Carastan și Victor Coșmir au fost excluși, fiind incluși în componența asociaților SRL „Alepa-Bas” care este înregistrată ca asociat al SRL „Agro-Mondial” cu cota parte 51 %.

A relatat că SRL „Alepa-Bas” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 3 iulie 2000, asociați ai căreia sunt SRL „Mavel-Mond” cu cota-parte 64 % (unicul fondator fiind Vasile Petrea, ulterior în anul 2012 a trecut cota sa parte pe soție și feciori) și SRL „Avinion Com” cu cota-parte 36 % (asociați Petru Carastan cu cota-parte 90 %, Victor Coșmir – 7 % și Diana Filimonov – 3 %, ulterior fiind efectuate unele modificări).

A menționat că anume din 28 iulie 2000, Vasile Petrea a început să gestioneze SRL „Alepa-Bas” în funcția de administrator și totodată să gestioneze cota-parte de 51 % a SRL „Alepa-Bas” în SRL „Agro-Mondial”, unde de asemenea deținea funcția de administrator.

Începând cu anul 2000, Vasile Petrea a gestionat SRL „Alepa-Bas” și SRL „Agro-Mondial” în detrimentul asociaților, cu abateri grave a legislației în vigoare, cu ignorarea prevederilor statutare, admitând în activitatea sa abuzuri de serviciu, delapidări a averii străine, cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, evaziune fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor.

A indicat că o condiție pentru efectuarea modificărilor în actele de constituire ale SRL „Agro-Mondial” a servit obligațiile lui Vasile Petrea și Petru Carastan de a efectua schimbări în actele de constituire ale SRL „Alepa-Bas” care nu au fost făcute, respectiv, în cazul nerespectării acestora, schimbările efectuate la SRL „Agro-Mondial” din 27 iulie 2000 se consideră nule.

A evidențiat că Vasile Petrea care gestionează SRL „Alepa-Bas” în calitate de administrator, împreună cu familia sa, începând cu anul 2000, ignorează și abuzează de drepturile sale în detrimentul asociatului SRL „Avinion Com”, încalcându-i drepturile la gestionarea societății, inclusiv la adunările ordinare nu se transmite asociatului SRL „Avinion Com” și nu i se prezintă situația financiară a SRL „Agro-Mondial”, nu se respectă adoptarea hotărârilor cu cvorumul de 3/4 din voturi stabilit prin actul de constituire, la cererile depuse conform legii de SRL „Avinion Com” de modificare a ordinii de zi administratorul SRL „Alepa-Bas” nu reacționează nici într-un fel și fără motivare, cu încălcarea prevederilor legale, pur și simplu nu le include în ordinea de zi.

Astfel, a considerat reclamanta că a fost constituită o grupare criminală de către SRL „Mavel-Mond” în frunte cu administratorul Mihail Petrea și asociatul majoritar al acestei întreprinderi Elena Petrea care au acaparat prin înșelăciune și abuzuri proprietatea SRL „Avinion Com”, SRL „Alepa-Bas” și SRL „Agro-Mondial”, susținând în toate administratorul SRL „Agro-Mondial”, ignorând părerea și poziția SRL „Avinion Com” în toate domeniile de administrare a întreprinderii, motivând prin aceea că legea le permite ca toate hotărârile să le adopte fără participarea altor asociați.

Așadar, reieșind din prevederile art. 87 alin. (1) lit. d) Cod civil, a conchis că activitatea SRL „Alepa-Bas” contravine ordinii publice.

A comunicat că la 31 decembrie 2011, conform raportului financiar pe anul 2011 profitul net al SRL „Agro-Mondial” a constituit 1 135 234 de lei, iar la 31 decembrie 2012 conform raportului financiar pe anul 2012 profitul net pentru anul 2012 al SRL „Agro-Mondial” a constituit 1 339 542 de lei.

La fel, cu referire la prevederile art. 86 alin. (1) lit. b) Cod civil, a susținut că SRL „Avinion Com”, în calitate de asociat al SRL „Alepa-Bas” nu a primit profitul ce-i revine pentru perioada începând cu anul 2011, fapt care confirmă imposibilitatea atingerii unuia din scopurile principale pentru care a fost constituită SRL „Alepa-Bas”.

Având în vedere prevederile art. 87 alin. (1) lit. b) Cod civil, a menționat că prin hotărârea nr. 2e-1 811/2010 din 22 aprilie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, menținută prin decizia din 26 octombrie 2010 a Curții de Apel Economică și devenită irevocabilă prin decizia din 28 aprilie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost constatat că statutul SRL „Alepa-Bas” conține prevederi contrare legii.

A subliniat că modificarea actului de constituire este imposibilă, or SRL „Avinion Com” nu va accepta modificarea pct. 6.3 din Statutul SRL „Alepa-Bas”, deoarece după cum a menționat, aceasta a fost o condiție pentru constituirea SRL „Alepa-Bas”.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 86, 87, 88 Cod civil, art. 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, desemnarea lui Sergiu Bevziuc în calitate de administrator fiduciar al SRL „Alepa-Bas”, determinarea limitelor împuternicirilor și a remunerației administratorului fiduciar, iar din momentul începerii procedurii

de dizolvare și lichidare, desemnarea în calitate lichidator al SRL „Alepa-Bas”, dizolvarea și lichidarea SRL „Alepa-Bas”, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

A fost încasată din contul SRL „Avinion Com” în beneficiul statului suma de 115,40 de lei cu titlu de cheltuieli suportate de instanța de judecată pentru înștiințarea participanților la proces.

Prin decizia din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Avinion Com” și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că, deși SRL „Avinion Com” a invocat prevederile art. 86 și 87 Cod civil, în susținerea pretențiilor sale, reieșind din suportul probator al cauzei, în speță nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru admiterea solicitărilor înaintate.

Or, dizolvarea și lichidarea agenților economici este strict reglementată, iar dizolvarea agenților economici în alte cazuri decât cele expres prevăzute de lege și/sau cu încălcarea competenței, va fi calificată drept o limitare a drepturilor persoanelor în cauză și o imixtiune în afacerile private.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că nerespectarea anumitor obligațiuni asumate prin acordul din 27 iulie 2000 semnat de Vasile Petrea și Petru Carastan nu reprezintă existența unui viciu la data constituirii SRL „Alepa-Bas”.

La fel, prima instanță și instanța de apel au apreciat ca fiind neîntemeiate alegațiile SRL „Avinion Com” cu referire la necesitatea dizolvării agentului economic pe motiv că actul de constituire nu ar corespunde prevederilor legii, deoarece din pct. 1.1 din Statutul SRL „Alepa-Bas” rezultă că în activitatea sa SRL „Alepa-Bas” se conduce atât de prevederile statutare, cât și aplicând direct prevederile Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 –XVI din 14 iunie 2007.

Instanțele de judecată au considerat că nu pot fi reținute nici alegațiile SRL „Avinion Com” precum că SRL „Alepa-Bas” urmează a fi dizolvată urmare a constatării desfășurării unei activități neprevăzute în actul de constituire, ceea ce ar contravine ordinii publice în sensul art. 87 alin. (1) lit. d) Cod Civil.

De asemenea, SRL „Avinion Com” nu a putut aduce argumente plauzibile și enumera activitățile SRL „Alepa-Bas” care ar fi desfășurate de acest agent economic, dar interzise de lege.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că nu pot constitui ca temei pentru dizolvarea și lichidarea persoanei juridice, la fel, nu pot constitui temei de admitere a acțiunii gestionarea defectuoasă a SRL „Alepa-Bas” de către administratorul Vasile Petrea și presupusele acțiuni ilegale, deoarece acestea nu pot servi ca temei pentru dizolvarea și lichidarea persoanei juridice.

La 5 octombrie 2020, SRL „Avinion Com” a declarat recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia,

casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, redând la general temeiurile de fapt indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerând că au fost adoptate cu grave încălcări a normelor materiale care apără drepturile asociatului ce derivă din această calitate, aceste drepturi nelimitându-se numai la dreptul de creanță asupra activelor, dar și dreptul de a participa la repartizarea profitului net (dreptul la dividende) (art. 43 lit. g) din Legea privind societățile cu răspundere limitată), de a exercita controlul asupra modului de gestionare a societății (art. 43 lit. d) din legea menționată), drepturi purtătoare de protecție în lumina dreptului de proprietate asigurat de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Instanța de apel și-a argumentat soluția prin simpla redare a temeiurilor invocate de către SRL „Avinion Com”, menționând că nu sunt plauzibile sau sunt neîntemeiate fără însă a da apreciere probatoriului anexat și fără o motivare clară și legală.

Astfel, lipsa motivării poate ridica probleme conform articolului 6 paragraful 3 (b) din Convenție, referitoare la accesul la justiție - situație în care nu sunt indicate cu suficientă claritate temeiurile pe care se bazează hotărârea (ordonanța), ceea ce împiedică folosirea efectivă a procedurilor de contestare.

La 20 octombrie 2020, în adresa SRL „Alepa-Bas”, SRL „Ostalagro”, SRL „Mavel-Mond” și SRL „Agro-Mondial” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Avinion Com”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 20 vol. IV), fiind recepționată de către destinatari la 26 octombrie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 22-25 vol. IV).

La 12 noiembrie 2020, SRL „Alepa-Bas” a depus referință la recursul declarat de SRL „Avinion Com”, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 5 august 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 237 vol. III), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 octombrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Avinion Com”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Avinion Com”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL „Avinion Com” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Avinion Com”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan